

Szerző: Katona Márk László

Oktatási intézmény, kar, szak: SZTE JGYPK, Festő szak

Konzulens neve, beosztása: Roskó Gábor, tanszékvezető, egyetemi docens

Pályamunka címe: József asztala

Az elmúlás, a halál körülvesz mindent és mindenkit, függetlenül a származástól a társadalmi osztálytól. Ez egy olyan állapot, ami elkerülhetetlen, melyet lehet negatívan félelemmel, de elfogadóan és szeretettel megélni. Ezt tapasztalni környezetünkben mégis sokkoló. Azonban ha az ember megpróbálja mélyen átérezni az élet természetes folyamatát, rádöbben, hogy ez egy komplex körforgás része. Ezen impulzusok késztettek az érzés és gondolat képi megfogalmazására.

A magyar és a világi művészi ábrázolások népszerű témája volt mindig is az Írás, a Biblia. Elsődleges feladata az egyházi személyek megjelenítése. Ábrázolásukban lényegi szerepe volt az azonosságoknak a hétköznapi emberekhez. A formák, stílusok, technikák változnak, de a téma a művészetben örök. Számos művészeti ágban felbukkan ma is a teremtés, az élet, s az e téma köré szövődött misztikum.

Hogy mitől válik egy téma aktuálissá, az mindenkor az alkotó indíttatásán, az elkészült munka és a befogadó közönség között kialakuló kapcsolattól függ.

József alakja a Bibliában mindaddig érdektelen, amíg hite próba elé nem kerül. Az egyszerű gondolkodású, ám művelt József a csalódás, az útkeresés, a harag, a megbékélés fázisain jut el a boldog bizonyossáig, a feladat felismeréséig. Ő szent volt, de ezt az utat járjuk végig mi is, átlagemberek. Ahhoz, hogy az útját megtalálja és elfogadja nagyon sok támadást és válságot kellett átélnie. Olyan volt mint mi... bármelyikünk. Hinni és bízni akaró, kételkedő, ám a boldog, kiegyensúlyozott életre vágyó férfi. A lelki válságon átvergődve világossá lett számára, hogy élete végéig alárendelt szerepben él majd két különös ember mellett. A számára kijelölt út az, hogy szereteteinek lehetőség szerint mindent megadjon. Elfogadta ezt, és kiválasztottként megtalálta ebben élete boldogságát. Ezt kínálja nekünk! Mindent elénk tár s vendégként mi is megtalálhatjuk az asztalán. Válogathatunk mindabból, amit kínál. József asztala, ami megmarad halála után is. Asztalán évtizedek munkájának nyomai, megannyi emlék, amibe akkor is lehet kapaszkodni, amikor már ő nincs a családjával. Hitének köszönhetően rengeteg erőt, szeretetet is kapott. A Bibliában és a prédikációkban nem járják körbe kellőképpen József életét.

Szent József a katolikus hagyományban a munkások védőszentje, ő a szent család feje, szakmáját tekintve ács, ami véleményem szerint az egyik legszebb, legősibb szakma, amit ember űzhet. A fa számomra maga a természet. E a mesterség a harmónia jelképe a természettel, Isten teremtményével. József számtalan megpróbáltatást volt kénytelen elviselni, megélni és feldolgozni. Kezdődött ez Mária vallomásával, aki szeplőtelen fogantatásáról győzte meg Józsefet, és hát nyilván erős hittel kellett rendelkeznie ahhoz, hogy ezek ellenére is választottjával maradjon. Vagy később, Jézus születésekor már tisztában volt a Megváltó isteni küldetésével, s ilyen hiszemben felnevelni bizonyára rengeteg nehézséget és fájdalmat okozott. Ezeket a problémákat önmaga generálta saját magának. Végigjárva a vívódás útjait, felülemelkedett kétségein. Bölcs, alázatos emberként ismerte fel Jézus isteni adottságait főleg mikor Jézus még gyerekként Isten

tiszteletekre járt és bölcsekkel, tanítókkal beszélt. Bizonyára sokszor kellett kezelnie azokat a helyzeteket, amelyeket ez generált. Az is valószínűsíthető, hogy József még Jézus nyilvános működése előtt meghalt, ugyanis a Bibliában nem írnak róla Jézus 12 éves kora után.

A szerénység és alázat hiányzik a ma embereinek többségéből. Az alázat, amivel a kötelező napi rutint elvégezve erőt vesz magán az ember és gerincét elfeledve megteszi azokat a dolgokat, amiket kötelességtudatból meg kell tennie. Hiába jár ez szégyenérzettel vagy akár megvetéssel mások felől. Egy férfi igenis tudja, mit kell megtennie szeretteiért, tudja, miről kell lemondania. Prioritást tud felállítani, és ha kell, lemond olyan dolgokról, amelyekből korábban nem engedett volna. Példa hát József mindenki számára. Nem csak Jézus áldozta fel földi életét az emberiségért, hanem József is a Megváltóért. Fontos szerepe volt abban, hogy így alakult Jézus élete, hiszen ha mint nevelője rossz példával él, ki tudja hogyan alakul Jézus és akár a mi életünk is.

A kapcsolatot a sötét gondolatok és a feltárló feladat boldog felismerése között a színek jelképezik a képmén. Az arc elmosódott vonása szintén jelképes, hiszen nem az a fontos. Lényegtelenné válik, az arc mögött bárki állhat. Az útkeresés, az egymáshoz kapcsolódó életszakaszok vezetnek el valamennyiünket a célunkhoz. A sötét háttér jelképezi a folytonosságot, az örökkévaló irt, ami sosem merül feledésbe. A háttérben húzóóó vonalak az emlékezést szimbolizálják a jelenkorból, ebben az örökkévalóban, amit megfestettem.

Ha jól választunk, időben megtalálhatjuk mindazt, amiért érdemes áldozatokat hozva dolgozunk. A komor színek ellenére a kép pozitív üzenetet hordoz, hiszen megmutatja a lehetőségét a boldogsághoz. A határozott férfialak a kétségek között megtalálta saját szerepét és feladatát. Küldetését elfogadta.

Ima

Dicsőséges Szent József, Mária Jegyese,
Jézus Szíve és Mária Szeplőtelen Szíve által kérünk,
Részesíts minket atyai oltalmadban!
Te, akinek hatalma minden szükségletünkre kiterjed,
És akinek a leglehetetlenebb dolgok is lehetségesek,
Nyisd ki atyai szemed és tekints gyermekeid érdekeire.
Ránk nehezedő gyötrelmünkben
Bizalommal fordulunk hozzád.
Méltóztass szerető oltalmadba venni,
Fontos és nehéz szükségletünket,
Ami annyira nyomaszt minket: ... (itt említük szükségletünket.....)
Add, hogy ezek boldog elnyerése Isten dicsőségére
És jámbor szolgálid javára váljon.
Ó, szeretetreméltó József, kit sohasem szólítunk hiába,
Te, kiben Isten oly nagyon megbízik, hogy azt mondhatjuk:
„A Mennyben József inkább parancsol, mint kér”,
Gyöngéd atya, imádkozz értünk Jézushoz és Máriához.
Légy szószólónk Isteni Fiadnál,

Akinek itt a földön figyelmes, szerető nevelője
És hűséges oltalmazója voltál.
Légy szószólónk Máriánál,
Kinek szerető és gyöngéden szeretett Jegyese voltál.
Növelje dicsőségedet, hogy meghallgatásra lel
Nehéz kérésünk, melyet most Rád bízunk.
Hisszük, igen, hisszük, hogy meghallgatod
Kívánságunkat, és megszabadítasz
Mindattól a nélkülözéstől és keserűségtől,
Amely lelkünket elárasztja.
Szilárdan bízunk abban is,
Hogy semmit sem vonsz meg a hozzád könyörgőktől.
Mi, akik alázattal borulunk lábaidhoz,
Drága Szent József, esedezve kérünk,
Könyörülj meg sóhajtásainkon és könnyeinken.
Borítsd ránk irgalmad köpenyét,
És áldj meg minket. Ámen.
(Szalézi Szent Ferenc)